

Velja po pošti:
 za celo leto naprej K 26—
 za pol leta " 13—
 za četrt leta " 6·50
 za en mesec " 2·20

V upravnistvu:
 za celo leto naprej K 20—
 za pol leta " 10—
 za četrt leta " 5—
 za en mesec " 1·70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vratajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod

Inserati:
 Enostop. petlitvrska (72 mm):
 za enkrat . . . . 13 h
 za dva krat . . . . 11 h
 za trikrat . . . . 9 h
 za več ko trikrat . . . . 8 h
 V reklamnih noticah stane enostopna garnitvrska
 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
 vsak dan, izvenčen nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Usprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnika telefona štev. 188.

Socialno delo na Nemškem.

Največjega nemškega kancelarja Bismarck je uklonil katoliški centrum, Štirikrat, leta 1878, 1887, 1893 in 1907, ko je vlada razpustila državni zbor samo zato, da stare centrum, je pri volitvah ta mogočna katoliška organizacija odbila naval vlade, liberalcev, zagrizenih luterancev in socialnih demokratov ter postala po vsaki borbi močnejša. Vzrokova za to je mnogo, tu opozarjam le na enega: na socialno politiko centra, ki je med vsemi strankami največ storil za socialnopolitično zakonodajo.

Le kratek pregled! Dozdaj se je na Nemškem iz zavarovalnih zavodov za bolezni, nezgode in invaliditev delavcem izplačalo že 5 milijard mark; delodajavci so dozdaj prispevali v ta namen 3½ milijarde mark. Odkar se je vpeljala carinska tarifa, se vsako leto izplačava v dovolj in sirotom 50 milijonov mark. Do leta 1910 se bodo vse delavske organizacije združile v eno samo ter se bo zavarovanje razširilo tudi na kmečke posle. K tej organizaciji se bo priklopilo tudi zavarovanje vdov in sirot.

Kar se tiče delavskega varstva, je od leta 1891 sem nedeljski počitek za vsakega delavca zakonito zajamčen. Varstvo otrok je že zdaj dobro urejeno, tudi pri domači industriji se zdravje in hravnost kolikor le mogoče varuje. Enako z delavkami. L. 1880 je delavni čas žena po predilnicah znašal 12, 13 in 14 ur, v sobotah se je delalo do desetih ponoči in ko so leta 1881 izkušali nekateri tovarnarji sami uvesti dvanaesturni delavni čas, so naleteli na tak odpor ostalih delodajalcev, da se je ta pozkus popolnoma ponesrečil. Leta 1891 pa se je uvedel parlamentarno 11-urni delavnik, v sobotah je dela konec ob polu šesti uri, ponoči pa se sploh ne dela več. Sedaj pa je vpliv strokovnih društev že tako močen, da skoro povsod delajo samo še 10 ur. Centrum je prvi delal na to, da se deseturni delavnik tudi zakonito uvede in je zato dobil že večino.

In če pogledamo po nemških industrijskih okrajih: povsod tovarniški nadzorniki, nadzornice, strokovna društva, obrtna sodišča s splošno, enako in tajno volivno pravico in nebroj nepolitičnih delavskih izobraževalnih društev.

To so pa šele početki še trdnejše organizacije, katero je v prvi vrsti zasnoval cen-

trum, dočim so socialni demokratje zakoniti uredbi vedno nasprotovali, da ne zmanjšajo stanovskega boja. Sedaj dela centrum na organizacijo stanovskih zvez in za to potrebnih delavskih zbornic. Nemške zvezne vlade so se s to centrovo zahtevo že izpoprijaznile.

To je v velikih potezah ključ do skrivnosti, zakaj je moč centra nepremagljiva. Ni treba še posebej povedati, da svoja socialno-politička načela zajema tudi iz svojega religioznega krščanskega naziranja.

Zadnja seja gospoške zbornice. Škofje za kongruo.

Zadnje gospoške zbornične seje so se nedeležili tudi trije kardinali, nadškof dunajski, Gruscha, nadškof praški, baron Skrbensky, in solnograški dr. Katschthaler, nadalje tudi olomuški nadškof dr. Bauer, ki so se vsi zavzeli za kongruo za nižjo duhovščino.

Nujnost avtomobilne predlage je zbornica odklonila. Grof Rudolf Czernin je namreč povdral, da ne gre tako postavo, ki bo imela velik vpliv na razvoj industrije, kar tako, brez temeljitega posvetovanja skleniti; potrebna je posebna enketa, da postavo o jamstvu avtomobilov za nezgode primerno izpremeni, oziroma izpopolni. Zaman so govorili za postavo Wittek, dr. Unger in justični minister Klein, ki je povdral, da bo Avstrija prva država, ki bo imela avtomobilni zakon: gospoška zbornica je hotela pokazati, da ne mara vsega v naglici odobriti, kar je te dni sklenila poslanska zbornica. Nujnost je bila odklonjena: proti so glasovali seveda tudi vsi industrijeti.

Umagana konkurenca.

Grof Schönborn naznani, da je obrtna komisija gospoške zbornice končala svoja posvetovanja o zakonu proti umazani konkurenji. Večina pa zakona, kakor je sedaj, ne more sprejeti. Zato so člani naprosili za stopnike vlade, naj zakon predložijo v prihodnjem zasedanju in sicer boljšega. Predloži naj se pa zakon najprej gospoški zbornici, ker hoče gospoška zbornica pokazati, da le vsed kratkega časa ni mogla zakona meritorno rešiti.

Kardinal Gruscha.

Po poročilu barona Niebauerja, ki je zbornici priporočal, naj sprejme predlogo o kongruo neizpremenjeno, je govoril knezonadškof dunajski, kardinal Gruscha nekako sledče:

Govorim za duhovski stan, kateremu pripadam že 60 let in poznam iz lastne izkušnje dušopastirske delo. Spominjam se onih dni pred petdesetimi leti, ki so bili za Avstrijo usodni v socialnem, verskem in političkem oziru. Takrat je moralno duhovništvo izpolnilo

svoje poslanstvo — zlasti na Dunaju — napsproti inozemskim agentom, ki so prišli, da izpodkopljajo naši državi temelje. Ko se je tedaj država povpraševala: biti ali ne biti, je duhovništvo utrdilo v srečih svojih vernikov ljubezen do države, narodnosti in vere ter s tem zajezilo pot toku, ki je hotel razrušiti državno enoto.

Vsi smo prišli iz ljudstva, naš blagor in naše gorje je povsod in vsikdar združeno z ljudskim. Cel episkopat so nasprotinci obrekovali, toda zgodovina je pokazala, da so tudi iz obrekovalcev nastali prijatelji. Duhovništvo je vedno bilo na čelu patriotskih in karitativnih akcij, spominjajoč se besed Kristusovih: »Revežev boste vedno imeli okoli sebe. Večino svojega premoženja je cerkev uporabila za dijaške, vsečiliške in ubožne ustanove ter pri tem gojencem, ki jih uživajo, klicala: Molite za državo! To vse samoodsebe utemeljuje upravičenost izboljšanja kongrua. (Živahnodobravanje.)

Nadškof dr. Bauer.

Ne bom slikal žalostnega položaja duhovščine, ki je vsakomur znan, ovreči hočem zgolj obrekovanje, češ, škofje za svojo duhovščino ničesar ne store, da laže zaslužijo ubogo duhovniško paro. Nasprotno je res, da so škofje prvi in pri vsaki priložnosti zahtevali za svojo duhovščino tak gnomočno položaj, ki odgovarja njenemu stališču, izobrazbi in delu. Ko je leta 1885, še predno so se sklenile predlage o kongruo, umrl kardinal knez Schwarzenberg, ie vse vedelo, da sta mu veliki trud in žalost, ker ni dosegel primernega izboljšanja za duhovništvo, izpodkopavala združje in ga vrgla v grob. Ko je l. 1885 v nekem dunajskem listu izšel članek, ki je obsojal nedostatke postave o kongruu, je vlada, ki je mislila, da so škofje dali za ta članek iniciativi, zagrozila celemu episkopatu z represalijami, ki pa ničesar niso izdale, kajti škofje so se za svojo duhovščino vedno zavzeli. Izboljšanja, ki so se pri postavili o kongruu izvršila, so delo episkopata.

Konečno povdari, da je vse, kar se stori za cerkev, tudi v blagor celih družbi.

Naučni minister.

Naučni minister Marchet povdari, da je položaj duhovništva mogoče izboljšati le s stalnimi plačami. To pripoznavajo tudi nasprotinci predlage, vendar pa je bilo le z večliko težavo mogoče, spraviti zakon o kongruu na dnevni red. Kar se tiče dostavka Peričevega, ki zviša kongruo tudi dalmatinskim redovnikom, ki so v dušnem pastirstvu, povdari, vlada, da so ti redovniki tega skrajno potreben. Sicer je poslanska zbornica ta dosta več pomotoma sprejela, toda gospoška zbornica ne bo imela več časa, to popravljati. Dotično zvišanje znaša le 60.000 K.

Vlada smatra predlogo o kongruu za pripoznanje marljivosti in požrtvovalnosti, s katero duhovščina izvršuje svoj težki poklic.

Zbornica sprejme nato zakon o kongru, neizpremenjen z dodatkom Peričevim, zakon o sodnosti deželnih razsodišč in najvišjega sodišča, algezirsko pogodbo, pristaniška dela v Trstu in zakon o kovanju niklastega denarja.

Nato zaključi predsednik grof Windischgrätz v kratkem govoru zasedanje.

Varstvo izseljencev.

Avtrijska družba sv. Rafaela v varstvo katoliških izseljencev objavlja:

Velikanske množice in z njimi milijone vredne delavske moći zapuščajo vsako leto domače pokrajine. Moremo li to mirno gledati? Nirammo li sredstev, da jih preskrbimo v domovini dela in jela? Z Italijo delimo dvomljivo čast, da odpošiljamo vsako leto več kakor stotisoč izseljencev čez morje. Lahko razumemo, da posvečujejo sociolog in vlade v občih državah izseljenškemu vprašanju intenzivno pozornost. V »Avstrijskem gospodarskem društvu« je razpravljal 15. januarja t. l. dr. Caro iz Krakova o izseljenškem vprašanju. Državna politika mora hoditi glede na izseljenje druge pote. Kljub vsem zaprekam vedno le narašča število izseljencev. Večje važnosti mora biti varstvo izseljencev kakor pa, da se varujejo koristi in dobicek domačega delodajalca, lastnika ladj in agentov. Predavatelj nato opisuje zvijače, kako izvabljujo agenti raznih družb izseljencev sami in po svojih najejih podagentih. Opisuje razne dobrodelne naprave po pristaniščih, kako postopajo z izseljenicami po ladjah in po deželah, kjer se naselelio in kjer se raznaročujejo. Predavatelj je estro ob sojal nesrečno izseljevanje v Brazilijo v San Paolo, kjer morajo naši delavci delati pod tropičnim obnebjem v kavin plantazah. Nikaror ne priporoča izseljevanja v razne južnoameriške države, kjer nimajo naši izseljenici zadostne pravne obrambe in jih raznaročujejo s silo južnoameriške države. Avstrijski konzulati so na razpolago izseljencem le po nekaterih krajih, večinoma konzuli niso zmožni jezik izseljencev in tudi niso več avstrijski državljanji. V Argentiniji je nedavno odklonil konzul pritožbo slovenskih kmetov, ker sprejema le prošnje v nemščini, francoščini in španščini. Ker konzuli niso zmožni jezik izseljencev, jim tudi ne zaupajo in ne iščejo pomoci pri njih. Dokler nimajo v Trstu takih dobrodelnih naprav, prenočiš cenih vožnih listkov kakor v Hamburgu in Bremenu in po gostih voženjih, so razmire v Trstu za izseljevanje neugodne.

Predavanju je sledila razprava. Generalni konzul Wiesenburg je primerjal Buenos-Ayres s Parizom. Rekel je tudi, da je zemljišče v Argentiniji tako rodotivno. Pozabil je pa privstatiti, da pozna pač razmere po mestih ne pa razmer izseljencev v oddaljenih naselbinah,

LISZER.

Ines de las Sierras.

Francoski spisal Charles Nodier.

I.

Pot do skravnostnega gradu.

In ti nam ne veš ničesar povedati o strahovih? me vpraša Anastazij.

— Gotovo, mu odgovorim; kajti bil sem priča najbolj čudni prikazni, ki se je sploh kdaj dogodila. A to ni nobena priča, temveč resnična prigoda.

— Lepa je ta, zamrma namestnik in zanimalivo zategne svoje ustnice. Kdo pa danes še veruje v prikazni?

— Vi bi ravno tako verovali kot jaz, če bi bili na mojem mestu.

Evdoksija je porinila bližje mene svoj našlanjač, in jaz sem pričel:

Bilo je zadnje dni leta 1812, ko sem bil nastanjen kot dragonski kapitan v Gironni. Moj polkovnik se je namenil me poslati me v Barcelono kupovat konje, kjer je bil, dan po sv. Štefanu najbolj znamenit konjski semenj v celi Kataloniji. Pridelil mi je dva poročnika, Sergya in Bontraixa, ki sta bila moja osebna prijatelja. Dovolite mi, da se bavim trenotek

s popisom teh dveh svojih prijateljev, ker je neobhodno potrebno za mojo povest, da popisem njun znacaj.

Sergy je bil eden onih mladih častnikov, ki morajo, ko vstopijo v polk, premagati marsikateri predstopek in celo marsikatero antipatijo, da ostanejo priljubljeni tovarišem. To se mu je prav v kratkem posrečilo. Njegov obraz je bil interesantan, njegovo vedenje distinguirano, njegov duh živahan, in srce pogumno. V vsaki vaji se je odlikoval in za vsako umetnost je imel okus; a njegovi delikatni in razburljivi živci so ga napravili najbolj čutečega za godbo. Glasovi strun, ki so se dvigali izpod umetniških prstov, še boli pa blagoglasno dovršeno petje, ga je napolnilo s takim entuziazmom, da se dostikrat ni mogel vzdržati solz. Večkrat smo se bali za njegovo pamet. To srce v resnici nikdar ni bilo prosto onih divih strasti, ki obvladajo človeško življenje; a izgredov ga je varoval ravno ta njegova neizmerna čuvstvenost. Po vsod je iskal sebi enako čutečo dušo, a srečal je ni nikdar. Vsakokrat, ko je pal iz višine svojih iluzij v ponizajočo vsakdanost, je trdil, da neznan bitje njegovih najiskrenjših želja ne prebiva na zemlji; a vzliz temu je vedno in vedno iskal to bitje, gotov novih razočaranj.

Ker so bili njegovi čuti tako razburljivi, je bilo povsem naravno, da je bil dostopen vse-

mu, kar je bilo nenavadno. Ni je bilo tvarine, v katero ne bi zavozile njegove misli. Bil je že vzgojen spiritist, a njegova domišljija in instinkt sta ga še bolj v to vtopila. Njegova vera v neko nadnaravnovo oboževanko, ki se je gibala v svetu duhov, ni bila samo navadna igra njegove domišljije, temveč priljubljeno bitje njegovih sanj, skriveni roman njegovih misli, neka graciozna in tolažljiva uganka, ki ga je oškodovala za njegova neprjetna razočaranja. Nikdar se nisem upiral tem njegovim mislim, kadar je pogovor slučajno nanje nanesel, temveč se jih še posluževal, da sem premagal njegov obup, ki se ga je loteval vsak mesec; saj je itak najbolje vtopiti se v neko idealno življenje, kadar spoznamo, kako malo je vredna naša realnost.

Bontraix je bil ravno nasprotje Sergya. Sicer tudi poln misla za čast, pogum in požrtvovalnost, toda obrazna prece vsakdanjega in duha enakega obrazu. Njegove misli pa so bile vedno pri mizi, pri kateri je bil prvi in katero je zadnji zapustil, če le vina ni manjkalo. Za kakim lepim junashkim činom je bilo vino edina stvar sveta, ki ga je nekoliko navdušila. O vinu je pripovedoval z veliko zgovornostjo, in pil je mnogo, a nikdar do pisanosti. Nikdar ni pal v ono surovo stanje, ki približuje človeka živali; toda priznati moram, da je o prilikl tudi zaspal pri vinu.

Duševno življenje njegovo se je omejeno na tako majhno število idej, iz katerih si je napravil neovrgljive principe in ki jih je izražal tako absolutno, da mu ni bilo treba dalje o njih razpravljati. Te

kjer nimajo niti cesta kaj še druga prometna sredstva. Zastopnik »Austro Americane« Kuffler se je jezik, ker je dr. Caro govoril tudi o izseljevanju čez Trst. Mislij je, da lahko tudi govor o razmerah izseljencev, ker je bival nekaj časa v St. Louisu in Galvestonu. Seveda mu pa razmere slovenskih izseljencev ne morejo biti znane, ker ni zmožen nobenega slovenskega jezika. Dr. Caro je nato rekel, da so parniki »Georgia«, »Gerty« in »Francesca« prave oreheve lupine, nikakor sposobne za vožnjo v Ameriko. Izločiti se morajo navedene ladje, predno je mogoče govoriti o popolni sposobnosti »Austro Americane« za prevažanje izseljencev v Ameriko. Nekaj ladij te družbe je sicer dobril, a ne vse. Konzularni agent Mottl je naglašal, da se od konzulov ne more zahtevati znanje vseh 14 avstrijskih jezikov. A dejansko pridejo glede na izseljence v poštov le 3 ali 4 jeziki. Če si pomagajo bankirji, da nastavijo jezika sposobne uslužbence, stori to lahko tudi vlada po konzulatih. Mottl je tudi rekel, da se ogibajo izseljenici oblasti. Seveda se jih ogibajo, ker ne dobe sveta in pomoči v sili. Baron Schregel v Chicagu se ne pritožuje, če da ne hodijo k njemu izseljenici, ker se zanje toplo zavzema, kar se ne more reči o vseh konzulih.

Iz New Yorka priobčuje »Društvo sv. Rafaela« sledče pismo:

Dasi prihaja v Ameriko vsako leto veliko Avstrijev, avstrijski vpliv nič ne narašča in se ne izboljšuje. Avstrija sama je tudi potrebovala največ časa, da se je pričela zanimati za svoje rojake v Ameriki, zato pa ni čudež, da Avstriji naseljeni v Ameriki pozna najmanj zvestobe nasproti domovini. Varstvo izseljencev zanemarja Avstrija najbolj in ni upanje, da se v tem oziru poboljša. Slavna je Avstrija v Ameriki po varstvu, ki ga svojim otrokom v tujini ne deli. Če se pa že namejava kaj storiti, pa že primejo slavnostni avstrijski birokrati zadovo tako nerodno v svoje roke, da pravi praktični avstrijski Američan: »Bog nas obvarjuj naših priateljev, ki nas hočejo ščititi, ker se moramo nih bolj varovati kakor svojih sovražnikov.«

Velika blažama je doletela zadnje poizkusne avstrijske birokracije v varstvo izseljenec. V New Yorku sta že svoj čas obstajali dve avstrijski družbi, ki sta nosili napis: »Varstvo izseljencev«. A prepričali sta se med seboj po stari avstrijski navadi toliko časa, da so Američani prepovedali zastopnikom obeh družev vstop na otok Ellis Island, kjer izkrcujejo izseljence. Zdaj pa nameravajo avstrijski vladni krog v zabavo Američanov še enkrat ponoviti to igro.

Pod vodstvom dr. Lennerja je obstajala v New Yorku avstrijska družba, ki je otvorila leta 1906 novo zavetje avstrijskim izseljenecem in ki je ponudila pokroviteljstvo newyorskemu nadškufo Harleju. Družba je dobila pravico, da sme pošiljati svoje zastopnike na Ellis Island. Zastopnik avstrijskega ministrstva, ki je nedavno proučeval razmere izseljencev, je objabil družbi, da avstrijska vlada izdatno zviša dosedanje podporo. A ko se je povrnil avstrijski poročevalec v Avstrijo, se je razbil dogovor in družbi so odtegnili tudi dosedanje podpora. Nato se je ustanovila nova družba »Austrian Immigrant«. Protektive Society pod predsedstvom nekega Franka Brodskoga, ki ima sam banko in agenturo za pridajo vožnih listkov. Novi družbi so nameravali izročiti monopol glede na uredno varstvo izseljencev. Ameriška vlada je pa hotela preprečiti trganje za izseljence in je zabranila novi družbi vstop na Ellis Island. Tako je imela staru družbo izseljence, a ne denarja, nova družba naj bi pa imela dovolj denarja a ne izseljencev.

Ameriška izselenska komisija ni imela nikakega povoda, da zabrani stari družbi vstop na Ellis Island in da dovoli vstop novi družbi. Proti delovanju stare družbe ni bilo pritožb in Američani so bili z njim zadovoljni. Novi družbi pa niso zaupali, ker je neki odbornik pogrenil iz Amerike zaradi dolgov, še predno je pričela družba sploh poslovati in neki drugi odbornik ni mogel dokazati, da ima pravico

do doktorskega naslova, ki si ga je prilaščal. Glavno vlogo v nameravanem novem društvu bi pa igrala dva protestantska pastorja Pisek in Koukol, ki bi tako spravljala avstrijske izseljence v bližini ležeči protestantski Husov dom.

VOLIVNA REFORMA.

Volivno reformo objavi »Wiener Zeitung« danes skupno z zakonom v varstvo volivne svobode.

APEL VLADE NA VOLIVCE.

Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje od cesarja sankcionirano volilno reformo, cesarski patent ki razpusti državni zbor in na redbo, kako izvesti nove volitve. V neoficijoznem delu pa priobčuje »Wiener Zeitung« vladni apel na volivce, kjer v glavnem izvaja sledče:

Politiška enakopravnost odslej odstranja vsako ločitev vlade o ljudstvu. Sedaj je pa del razloček med državnimi in med ljudskimi potrebami. Zato naj volilci, predno izvolio svojega zastopnika, predvsem premislijo, da je dandanes najbolj potrebna socialna zakonodaja in gospodarska politika. Naše kmetijstvo se hoče v mogočnem konkurenčnem boju ohraniti, industrija udeležiti se razvoja svetovnega gospodarstva, obrtništvo pa zagotoviti si častni obstanek. Najvišja naloga prihodnjega državnega zabora bo enotna gospodarska in socialna politika. Za to nalogo so potrebni možje, ki ljubijo svojo narodnost, pri vsem tem pa ne pozabijo na to, da je potreben narodnostni mir, ki bo šele razvila vse sile naše domovine. Vlada nato objavi, da bo nove volitve kmalu razpisala, medtem pa izvedla ravnočar sklenjene postave, ki so v občini ljudski blagoter bo pripravila finančna sredstva, ki bodo potrebna, da bo novi državni zbor mogel izpolniti svojo visoko nalo.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

V konferenci, ki se bavi z vprašanjem, kdaj sklicati češki deželni zbor, je večina menila, da bi bil za dvakratno zasedanje najbolj pripraven čas od 18. februarja do 23. marca in od 10. septembra do 30. septembra. Grof Franc Thun in knez Ferdinand Lobkovic sta bila proti marčnemu zasedanju, ker bi uspešno zbornično delo zaviralo volivno gibanje. Ministrski predsednik baron Beck je izjavil, da bo vlada sklicala deželni zbor takrat, ko to zahteva večina. Vlada bo delala na to, da se asanirajo deželne finance; zato pa bo potrebno, da bodo komisije marljivo delale in bodo izključile vsa politička vprašanja.

TIROLSKI DEŽELNI ZBOR.

In o m o s t. 29. januarja. Tirolski deželni zbor bo sklican dne 14. februarja.

POLONYJEVA AFERA.

V neodvisni stranki so se glede na Polonyjevo demisijo pojatile tri frakcije: ena je zato, naj se Polonyi obdrži; druga, večina, naj se Polonyi odslovi od stranke; tretja pa izjavila, da ji nič ni mar, ali se Polonyi rehabilitira ali ne; na vsak način da je boljše, če gre.

Weckerle je povedal, da bo Polonyi demisioniral 29. t. m. 12 poslancev neodvisne stranke je poizkusilo rešiti Polonyja. Sli so k Koštu, ki pa je po dolgem posvetovanju dejal, da ne gre braniti Polonyja, naj ukrene, kar sam hoče.

NAMERE MAŽARSKIE NEODVISNE STRANKE.

Poslanska zbornica se posvetuje o postavki za izdatke skupnih ministrstev. Poslaneč Bizony od neodvisne stranke izjavlja, da bo sicer glasoval za to postavko, toda označi stališče svoje kot popolnoma nasprotino skupnemu izdatku. Skupna ministrstva in delegacije nasprostijo ogrski neodvisnosti in se morajo odpraviti. Kakor hitro koalicija izpolni svojo naložo, bo neodvisna stranka jela izvajati ta svoji program. (Prirjevanje.) Član neodvisne stranke Hofmann se pritožuje za voljo bosanske uprave, katero brani ministr-

ski predsednik Wekerle. Pri tem izjavlji minister, da bo vedno delal na to, da se Bosna s pomočjo ugodnih železniških zvez tesno priklopi Ogrski.

KOMPROMISNA POGAJANJA NA TIROLSKEM.

Briksenški škof dr. Alltenweisel je sklical na Dunaju v posvetovanje zastopnike kršč. socialne in konservativne stranke. Nameraval je, da prepreči boji pri državnozborskih volitvah na Tirolskem med krščanskimi socialisti in pa konservativci. Zelel je, naj bi dobili konservativci na Tirolskem 4, krščanski socialisti pa 7 kmečkih volivnih okrajev. Zastopniki konservativcev so bili zadovoljni, krščanski socialisti pa pa odklonili nameravano obvezno kompromisno konferenco, ker so vezani na sklepe občnega zabora tirolske kmečke zveze, deželne konference in Inomostu in pa državne dunajske konference. Kršč. socialisti zastopnik Schraffl je izjavil, da ga vežejo navedeni sklepi in da se mora izjaviti strankino vodstvo o kompromisu. Konservativci so pa ugovarjali in želeli, naj se izroči razsodba izjemoma briksenškemu škofu. Ker so to krščanski socialisti odklonili, kakor tudi druge predloge, so konservativci končno izjavili, da postavijo po vseh kmečkih okrajih samostojne kandidate.

RAZMERE NA FRANCOSKEM.

Reforma zakona. Dne 24. t. m. so v poslanski zbornici sklenili postavo, ki se bolj omogočuje ločitev zakona, kakor prejšnje. Zakon se glasi: Vsaka sodba, ki med zakonskima določi ločitev, preide v treh letih, ako to zahteva eden izmed zakonskih, v popolno razporoko. Doslej so se zakonski med ločitvijo večkrat zopet spoprijaznili, odslej pa bo po treh letih lahko tisti zakonski, ki je zahteval ločitev, dosegel popolno razporoko, ne da bi ga to stalo kaj potov ali kolekov.

Skok Vilatte straši. Vilatte je po celi Francoski znan klativitev. V Ameriki je ustanovil več verskih sekt, se potem v Evropi izkušal približati starokatoličanom, ki ga pa niso marnali in je potem šel v Azijo, kjer ga je v Antiohiji posvetil v škofa shizmatični, nekdaj pravoslavni patriarh v Antiohiji, Ignacij Peter III. Ta Vilatte se je nedavno vrnil na Francosko in je sklenil, organizirati na podlagi francoske separacijske postave verska društva. Udril je v kapelico, ki je bila nekdaj last barnabitskega reda in tam je bil brati mašo. Pomaga mu odpadnik Abbé Roussau. Vilatte hoče »posvetiti« deset »škofov«, ki bodo ustanovili še nadaljnja verska društva, potem pa se vrne v Ameriko, kjer bo opravljal dostenjanstvo »nadškofa in metropolita neodvisne ameriško-katoličke cerkve«. Vilatte podpira društvo za »obrambo kulturnih družb«. Take so torej cvetke, ki jih poganja na Francoskem kulturni boj.

Francoski škofje. Francoski škofje so dne 28. t. m. sprejeli deklaracijo, sklenjeno na škofijski konferenci in od papeža potrjeno. »Figaro« piše, da hočejo škofje bogočastje organizirati na ta način, da sklenejo pogodbe z župani in prefekti.

CENTRUM IN SOCIALNA DEMOKRACIJA.

Nemški listi poročajo, da je centrum sklenil v okrožju Fürth pri ožjih volitvah glasovati za social. demokrat. — Centrumova glasila pišejo, da centrum čisto gotovo ne bo volil nikjer nacionalnih liberalcev, pa tudi socialistov ne. — Gotovo je, da se ne bo tako hitro izvedelo za centrumovo taktiko pri ožjih volitvah.

SPOR NA NORVEŠKEM.

Med vladom in stortingom (državnim zborom) se je pojavil spor. Parlament je namreč izvolil stalni socialni odsek. Ta odsek se te dni bavi z vprašanjem o splošnem ljudskem zavarovanju in je sklenil, da za proučevanje tega vprašanja izvoli posebno komisijo. Odsek hoče, da naj storting v to komisijo pošlje tri člane, vlada pa bi rada sama izvolila vse člane. Vlada je napovedala, da demisionira, ako se ji ne ugodi.

UPOR NA JAVI.

Na Javi se je uprlo v provinciji Kedirie 300 domačinov. Ubili so šefu policije, težko ranili nizozemskega guvernerja in več oseb ubili. Iz Batavije so odšli v Kedirie vojaki.

Dnevne novice.

+ Občinske volitve v Starem trgu pri Ložu. Iz Loža smo dobili danes dopoldne sledoč brzojavko: Danes so bile končane občinske volitve. Voljenih je 30 odbornikov: 27 odločnih mož »S. L. S.« in 3 liberalci. V II. in III. razredu soglasno z veliko udeležbo, v I. razredu so bili s 3 glasovi večine izvoljeni kandidati »S. L. S.«

× Izobrazba na komando. V svojem počilu predavanju »Akademije« o »hrani in hranjenju rastlin« je »Narod« podprt na koncu sledeči opomin:

Obisk je bil sreden. Lahko bi bil mnogo boljši, ker je tvarina, ki se je obdelava, za marsikoga popularno španska vas in se le čudimo, da marsikdo ne more žrtvovati tiste ure za tako podučno predavanje. Ali se mora pri nas vsakega posameznika siliti, naj kaj stori v svojo izobrazbo?«

Tisti, ki bero »Narod«, bodo svojemu glasilu to zamerili. Saj se lahko izobrazujejo ob »Strahovlých dveh kron«, kdor pa hoče seči globlje, lahko čita v »Narodu«, kako je treba urediti razmere med cerkvijo in državo, ne da bi mu bilo treba hoditi v »Mestni Dom«. Mi seveda mislimo, da je prav, če je »Narod« uvidel, da je ljudem tudi potreba vedeti, »kaj nas uči kemija glede snovi rastlinskih teles«, ker je snov, iz katere sestavlja »Narod« svoje znanstveno-literarne produkte, navadno tuja, nemška rastlina in je zato predavanje inženirja Turka bolj domači izdelek, kot »Naravoslovne črtice« v »Narodovih« podlistkih. Zato — haj na izobrazbo, bravec »Narodov!«

+ Ivan Hribar o Simonu Gregorčiču. Prejeli smo nastopno pismo: Slavno uredništvo! Zanašajoč se na Vašo lojalnost, prosim Vas, da na članek »Simon Gregorčič in dr. Anton Mahnič«, ki ste ga priobčili v letosnjem 21. številki cenjenega svojega lista, sprejmete tale moj odgovor gosp. dr. Andreju Pavlici: Da je profesor Eriavca in Simona Gregorčiča vezala najnežnejša vez priateljstva, je po Slovenskem, zlasti pa v Gorici, splošno znano. Simon Gregorčič sam je to najbolje posvedočil, ko je Eriavcu posvetil ono prekrasno, iz globine ranjenega srca prihajajočo pesem: »In zdaj Še Ti!« — Pa tudi v pogovorih s svojimi »prijatelji« je Simon Gregorčič večkrat naglašal, koliko je v Eriavcu izgubil. Nekoč mi je zatrjeval — čula sta to tudi dva druga, sedaj še živeča »prijatelja« — da mu Eriavec ni bil le najboljši »prijatelj«, temveč tudi učenik in tolažnik, česar smrt še vedno opakava. — Mehkemu pesnemu zalile so o tej prilikli solze oči. Kako je spoštoval spomin do pokojnega 1. 1887. umrlega Eriavca, dokazuje najbolje njegova, dne 10. julija 1888 zapisana pripomnjna na rokopisu svojih, v prvem zvezku izdanih pesmi. Ta pripomnjna se glasi: »Opazke, pod nekaterimi poezijami s svinčnikom napisane, so od blage roke pokojnega prof. Fr. Eriavca, kateri mi je te pesmi pred tiskom blagohotno pregledal.« — Sledi gorjeni datum in podpis. Znano je, da je bil profesor Eriavce krepka individualista, ki je veden z neubranljivo silo vplivati na svojo okolico. Glede na to in pa na doslej povedano, smatram, da sem bil opravičen trdit, da je bil Simonu Gregorčiču krepka opora v brdkih dneh. O tem, kdo mu je te brdke dneve prozročil, sva si pač z gosp. dr. Pavlici navskiři. Jaz za svojo osebo vzdržujem svoje v občinskem svetu ljubljanskem izrečene besede. Da so bile opravičene, zato imam dokaz od pokojnega pesnika samega. Ta dokaz podam gosp. dr. Pavlici prav v kratkem. Potem boste na to in pa na doslej povedano, smatram, da sem bil opravičen trdit, da je bil Simonu Gregorčiču krepka opora v brdkih dneh. O tem, kdo mu je te brdke dneve prozročil, sva si pač z gosp. dr. Pavlici navskiři. Jaz za svojo osebo vzdržujem svoje v občinskem svetu ljubljanskem izrečene besede. Da so bile opravičene, zato imam dokaz od pokojnega pesnika samega. Ta dokaz podam gosp. dr. Pavlici prav v kratkem. Potem boste na to in pa na doslej povedano, smatram, da sem bil opravičen trdit, da je bil Simonu Gregorčiču krepka opora v brdkih dneh. O tem, kdo mu je te brdke dneve prozročil, sva si pač z gosp. dr. Pavlici navskiři. Jaz za svojo osebo vzdržujem svoje v občinskem svetu ljubljanskem izrečene besede. Da so bile opravičene, zato imam dokaz od pokojnega pesnika samega. Ta dokaz podam gosp. dr. Pavlici prav v kratkem. Potem boste na to in pa na doslej povedano, smatram, da sem bil opravičen trdit, da je bil Simonu Gregorčiču krepka opora v brdkih dneh. O tem, kdo mu je te brdke dneve prozročil, sva si pač z gosp. dr. Pavlici navskiři. Jaz za svojo osebo vzdržujem svoje v občinskem svetu ljubljanskem izrečene besede. Da so bile opravičene, zato imam dokaz od pokojnega pesnika samega. Ta dokaz podam gosp. dr. Pavlici prav v kratkem. Potem boste na to in pa na doslej povedano, smatram, da sem bil opravičen trdit, da je bil Simonu Gregorčiču krepka opora v brdkih dneh. O tem, kdo mu je te brdke dneve prozročil, sva si pač z gosp. dr. Pavlici navskiři. Jaz za svojo osebo vzdržujem svoje v občinskem svetu ljubljanskem izrečene besede. Da so bile opravičene, zato imam dokaz od pokojnega pesnika samega. Ta dokaz podam gosp. dr. Pavlici prav v kratkem. Potem boste na to in pa na doslej povedano, smatram, da sem bil opravičen trdit, da je bil Simonu Gregorčiču krepka opora v brdkih dneh. O tem, kdo mu je te brdke dneve prozročil, sva si pač z gosp. dr. Pavlici navskiři. Jaz za svojo osebo vzdržujem svoje v občinskem svetu ljubljanskem izrečene besede. Da so bile opravičene, zato imam dokaz od pokojnega pesnika samega. Ta dokaz podam gosp. dr. Pavlici prav v kratkem. Potem boste na to in pa

je baje Simon Gregorčič »v zadnjih letih govoril: Vam roke njič več.« Spoznal bode pa tudi — tako vsaj upam — da me je natolceval, očitajoč mi, da sem se pokojniku prilizoval. Tega pač ni bilo potreba. Vsaj sva, od kar sva se leta 1876. seznanila, bila v neprestanem pismenem in osebnem občevanju ter je v tem občevanju vladala ona neprisiljenost, ki je izključevala vsako prilizovanje z jedne ali druge strani. Gosp. dr. Pavlica ne poznam; vendar ga smatram za poštenega človeka. Zato mi pa ne gre v glavo, kako mu je mogoče sumničiti me, kakor je to storil on. Ne budem preiskoval — v to nimam časa in ne volje — je-li Mahničeva epiteeta, katera navaja res našel v listih, k jih imenuje; resnici na ljubo pa vendar konstatiščem, da jaz nisem nobenega onih izrazov zapisal in da za »Slovenski Svet« sploh nikdar ničesar napisal nisem. Neresnično je, da sem v krogu drugih »priateljev« dejal Gregorčiču: »Simon, izberi si ulico, ki se bo imenovala po tebi!« Res je le to, da sem mu, ko sva šla mimo Prešernovega spomenika, v šali, kakoršna je — upam, da to prizna tudi gosp. dr. Andr. Pavlica — med »priatelje« dopustna, dejal, naj si izbere v Ljubljani prostor za svoj spomenik in da je on to tudi res za šalo smatral ter se smejal. Ko sem potem v družbi drugih »priateljev« to pripovedoval, odvrnil je pesnik smehljače: »Moj spomenik bude moj grob.« Gosp. dr. Andr. Pavlica kuje za svojo stranko in posredno tudi za dr. Mahniča kapital iz onih ponesrečenih sršenov, katere je pokojni Simon Gregorčič neko dobo priobčeval v podlistkih »Gorice«. Jaz smatram to za pesnikovo zabolodo in prav ponosen sem, da sem je naredil konec. Gosp. dr. Andr. Pavlica se bode temu čudil, in vendar je tako! Zgodilo se je, pa to zopet v družbi »priateljev«, v kateri se je govorilo o politiki in pesništvu. Poračunski to priliko, pripomnil sem mu, da za pesnike ni politika in da tudi niemu ne delajo časti pesmi, katere priobčuje v »Gorici« ter, da je zato najpametnejše, ako te vrste pesmi ne piše več. Prijevši me za roko, dejal je Simon trdno in odločeno: »Prav imaš; odslji nobene več!« In ostal je mož beseda. Gosp. dr. Andr. Pavlica bode opazili, da sem se posluževal njegovega označevanja priateljstva; zato naj h koncu le še omenim kot tako značilno dejstvo, da je pokojni Simon Gregorčič obiskoval v Ljubljani le svoje »priatelje«, da se je skrbno ogibal priateljev. Ivan Hribar. — Op. ured. Morda se bo zdelo komu čudo, da v svojem listu pustimo zbadati svoje dopisnike in priatelje. A priobčili smo vendar dobesedno Hribarjev spis, ker se giblje v mejah dostojniosti in objavlja o ravnem Gregorčiču par zanimivosti.

+ Naše gorje! Pod tem naslovom je izšel v zadnji »Zori«, glasilu katoliško-narodnega dijaštva, zanimiv članek, ki razpravlja o napakah slovenske intelligence, njih vzrokih in sredstvih za vzgojo boljšega naraščanja. Tri glavne napake ima naša inteligencia: 1. Da je pre malo, 2. da je pre malo delavna, 3. da je pre malo narodna. Da se vzgoji boljša intelligence, je treba obrniti več pozornosti na naraščaj dijaštva. Ustanoviti naj se posebno društvo, ki se zanima za nadarjene otroke, kateri bi bilo dobro dati v šolo, ki naj organizira podpore za učence vsake starosti, skrbi za dobra stanovanja in gre na roko pri izbiri poklicu, zlasti seveda poklicev, ki ne zahtevajo mature. Za naše visokošolec nasvetuje študiranje v Krakovu. V isti številki se obravnavajo kot druga »Važna točka dijaškega vprašanja« tudi dijaška stanovanja, ki so za ves razvoj dijaka tolike važnosti. Priporoča se posebno »Društvo dobrodelnih gospa v pomoci dijakom«, ki bi z dovoljnim sredstvi v vseh onih točkah dijaštva lahko in rado pomagalo. Priporočamo list »Zoro« v naročitev in zlasti čitanje, da se ohrani ožji duševni stik med katoliškim narodnim dijaštvom na visokih šolah in somišljeniki v domovini.

— Kandidat »Südmärke« za Kočevje bo pri prihodnjih državnozborovskih volitvah Peter Jonke.

— Iz Preske. Dne 27. januarja se je vršil občni shod izobraževalnega društva. Predaval je g. dr. Aleš Ušenčnik. Niegovemu izvrstnemu govoru so poslušalci pazno sledili in so izrazili splošno pohvalo. Hvala mu! — Predsednik je bodril navzoče, da naj se bolj razvija in širi prepotrebno društvo. Blagajnik je poročal, da je bilo dohodkov 184 K; stroš-

kov pa 156 K. Predavanji je bilo 7 in dve večeli. Prihodnjo nedeljo napravi izobraževalno društvo predstavo »Hmet Herod« in »Kmet in fotograf«.

— Umrla je v soboto v Trstu gospa Venuti, vdova po bivšem goriškem županu. Včeraj popoldne so jo pripeljali v Gorico ter kopali.

— Slapi Krke. V zadnje čase se je začela obračati pozornost tudi dežel Dalmaciji in nje naravnim zakladom. Posebno kapital iz italijanskega kraljestva je, ki si prisvaja te zaklade v veliki meri. Pozornost se obrača tudi vodnim silam. Tako namerava neka družba v italijanskem kraljestvu zgraditi na slapih Krke napravo za proizvajanje sil, ki naj bi dajala 24.000 konjskih sil in za katere gradnjo mislijo potrošiti kakih 8 milijonov kron.

— Meščansko šolo v Ribnici namerava ustanoviti ribniki občinski odbor in sicer s pomočjo dežele. Izvoljen je odsek, ki bo vodil vse priprave.

— Cementno tovarno nameravajo zgraditi v Rojanu pri Trstu.

— Investicijski program Južne železnice. Investicijski program Južne železnice obsegajo povečanje kolodvora v Ljubljani. Z zgradbo se prične letos in bo trajalo delo pet let. Kolodvori se dalje preurede v Beljaku, Gradcu, Mariboru, Pragerskem, Spodnjem Dravogradu in Zidanem mostu.

— Novo sokolsko društvo. Dežel vladata potrdila pravila društva »Telovadno društvo Sokol na Javorniku« v radovljškem okraju.

— Zagorje ob Savi. Razstava in brezplačen pouk v umetnem vezenju je pripredila tvrdka Singer & Comp. v prostorih g. A. Grčarja. Pouka se je udeleževalo precejšnje število šivil.

— Vabilo k veselici, katero priredi telovadni odsek Blaž-Potočnikove čitalnice v St. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 3. februarja t. l. v dvorani »Pri Cebav«. Spored: 1. Govor, 2. S. Gregorčič; »Oljki«, deklamacija, 3. »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«, Veseloigrka v dveh dejanjih, 4. S. Gregorčič: »V peplični noči«, deklamacija, 5. Za nameček: »Kmet in fotograf«, Komičen prizor, 6. Šaljiva licitacija in nato prosta zabava. — Začetek točno ob pol 6. uri popoldne. — Vstopina: Sedeži prve vrste 1 K, sedeži druge vrste 60 h. — Ker je čisti dohodek namenjen za nakup potrebnega telovadnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

— Kako Blež raste, se lahko iz sledčega izkaza: Hiš so imele posamezne vasi: Grad leta 1890 — 90, leta 1900 — 121, leta 1906 — 143; Zagorice leta 1890 — 41, leta 1900 56, leta 1906 — 65; Želeče leta 1890 — 34, leta 1900 — 50, leta 1906 — 53; Mlino leta 1890 — 65, leta 1890 — 77, leta 1906 — 85; Rečica leta 1890 — 51, leta 1900 — 58, leta 1906 — 79. Skupaj hiš: leta 1890 — 281, leta 1900 — 362, leta 1906 — 425. — Torej je zrastlo od leta 1890 do leta 1906 skupaj 144 hiš, to pa ne kakih malih bajtic, ampak večinoma lepe vile ali pa okusna vilam podobna poslopia, čeprav so jih zdali manj premožni posestniki.

— Velika defravdacija na Reki. Na Reki je neki Maks Epstein, poslovodja tvrdke Pick & Winterstein, defravdal 30.000 kron. Defravanta so zaprli.

— Za župana v Št. Andrežu je izvoljen Andrej Lutman.

— Pred poroko se je obesil. Iz Vidma na Laškem poročajo: Dne 26. t. m. bi se imel v Aviano poročiti 25 let stari Jeremija Cipolat z neko lepo deklico. Predvečer poroke so ženini prijatelji priredili slovesnost. Ženin je sred veselj izginil. Ko so ga iskali, našli so ga obešenega v hlevu.

— Poverjenikom »Matice Hrvatske«. Radi izrednih stroškov, ki jih je imela »Matice Hrvatska« letos z »Umetniškim zbornikom«, pobira naknadno od svojih članov nadplačilo po 50 vin, vendar ob slovenskih svojih članov ne zahteva tega nadplačila. To naj vzamejo gg. poverjeniki na znanje.

— Nadučiteljsko mesto je razpisano na Judske šoli v Nadanjem selu. Prositi je na postojanski okrajni šolski svet do 24. februarja 1. 1907.

Štajerske novice.

— Nemški narodni svet za Spodnje Štajersko bo imel sejo dne 19. marca.

— O strankarskem shodu »Štajerčeve« stranke smo dobili danes pojasnilo, da je Linhart poleg dr. Jurte napadal poslanca Rošne Roškarja. Linhart je pozival Roša, naj ga radi njegovih očitanj toži.

— I protalkoholni shod za slovenski Štajer je bil v nedeljo, 27. t. m. v »Narodnem domu« v Celju. Kljub temu, da je bilo to za nas Štajerce nekaj novega, bil je shod vendar prav dobro obiskan. K dopoldanskim predavanjem je prišlo nad sto poslušalcev, popoldan je pa bila dvorana natlačeno polna in je bilo navzočih precej čez 400. Prvo predavanje dopoldan je imel dr. Krek, v katerem je nam (za nas skoraj preveč učeno) natančno razkazal slabe nasledke pijančevanja pri gospodarstvu. Drugi govornik, Ivan Podlesnik, nam je v kratkih a dobrih besedah pokazal nasledke pijančevanja v moralnem oziru. Popoldan nam je g. dr. A. Schwab popolnoma natančno pokazal slabe nasledke ne samo vnetega »šoparsarja« ali zastarelega pijančka, ampak povedal nam je tudi iz svojih dolgoletnih zdravniških izkušenj, da tudi redno pitje več ali manj škoduje. S svojim natančnim, a poljudnim predavanjem se je našemu ljudstvu gotovo zelo prikupil in upamo tudi, da bodo njegove besede prav veliko koristile vsem, katerim je njihovo telo vsaj nekoliko na skrbi. Nato nam je vlč. g. stolni vikar Smolnikar na dolgo in natančno

razložil, kaj da so dosedaj druge države storile proti alkoholu in kaj bi lahko tudi naša nad vse ljubezni Avstrija storila. Sklepal je z željo, da naj bi novi parlament malo več storil proti alkoholu, kakor sedanji.

— 25-letnico zadnjega misijona obhajali bodo v Šent Vidu pri Ptaju od 16. do 24. februarja 1907. Vodili ga bodo č. oo. frančiškani: P. Avguštin, magister novic. v Brežicah: P. Kasijan, kaplan in katehet v Mariboru; P. Salvator, gvardijan na sv. Gori pri Goriči; P. Klement, pridigar in spovednik na Brezjah. Pričakuje se velika udeležba.

— Star železničar umrl. V Mariboru je umrl upokojeni železničar g. Franc Šusteršič, najstarejši izmed ondotnih železničarjev.

— Umrl je častni meščan mesta Maribor, odvetnik dr. Reiser, star 77 let, ki je mnogo storil za nemško šolstvo v mariborski okolici.

Koroške novice.

— Duhovniške vesti. Podeljen je slovenskemu pridigaru, katehetu in spovedniku pri uršulinkah v Celovcu, gosp. Josipu Zeichen, kanonikat koleg. kapitelja Gospasveta, prefektu deskega Marijanšča, gosp. Jakobu Romanu pa tudi en kanonikat koleg. kapitelja Strassburg.

— Radovednost tudi ni dobra. Neki orožnik je sledil nekega tatu. Na poti proti Starim Osojam je pa zapazil, da vranja glava molj iz snega. Orožnik hoteče vrano pobrati je bil pa naenkrat ujet za roko v skopac. S silo se je potem rešil skopac, kateri je bil nastavljen za lisice. Vsled bolečin ker so mu skopčevi zobje zadrli v roko, se je skoraj onesvestil.

— Drsaljše v jezerskem kanalu v Celovcu je zdaj podaljšano na Vrbsko jezero proti otoku in Porečam, ker je jezero zadnje dni zadost zmrznilo.

— Izginil je iz Celovca magistratni oficijal Sumper. Imenovan je imel dva dni dopusta ter bi moral že pretečeni petek službo nastopiti. Izginil je brez sledu ter se do zdaj še nič ne vede, kaj da je temu vzrok.

— Vojaška vest. Uvrščen je stotnik I. razreda Josip Loneck od pešpolka Št. 17. predeljen postajnemu poveleniju v Trstu, v armadni stan; nadporočnik Herman Holzner tega polka je pa upokojen s stalnim bivališčem na Dunaju.

— Razpisana je do 7. marca t. l. župnija Št. Ili na Dravi. Patron župnije je gospodstvo Rožak.

Ljubljanske novice.

— Na magistratu pijo na medvedovo kožo. Vedno boli zabavni so gospodje na magistratu, ko iščejo svojega kandidata za državnozborško volitev v Ljubljani. Ker se župan brani prevzeti kandidaturo, je včeraj dr. Karol vitez Bleiweis sklical na magistrat nekaj magistratovcev, da se pomenijo, kako bi se župan olajšalo sprejem kandidature. Sedanji podžupan vitez Bleiweis bi odstopil, za podžupana pa bi bil, ako bi bil župan Hribar polslanc »kak mož dela« n. pr. mogočni dr. Triller. Ali se slavnji magistratni stranki ob teh porodnih bolečinah ne zdi, da preveč že piše na — medvedovo kožo?

— Na svečnico na predpustno veselje ljubljanskih obrtnikov! Opozorjamo danes še enkrat vse prijatelje obrtnega stanu na predpustno veselico ljubljanskih obrtnikov, ki se vrši s sodelovanjem vojaške godbe v veliki dvorani »Uniona« na Svetišču. Začetek ob 7. uri zvečer. Vrše se obširne priprave, da bode ta prireditve ljubljanskih obrtnikov res velezabavna. Og. obrtniki se trudijo, da bode občinstvo izredno zadovoljno, zato naj bi pa tudi res prijatelji obrtnega stanu prihiteli na svečnico v krog obrtnikov. Na svidenje na svečnico zvečer v veliki dvorani »Uniona«!

— Proti podraženju telefona. Kakor je v obči znano, zvihal je s posebno naredbo trg. minister naročino za telefonske naročnike. Proti tej naredbi vnela se je prav živahnica agitacija po vseh mestih in sicer popolnoma opravljena. Menimo, da je dolžnost vseh naročnikov telefona v Ljubljani, da stopijo v vrsto naročnikov telefona onih mest, katera se energetično upirajo proti naredbi trgovskega ministra. Treba je, da se napravi proti tej naredbi resolucija in v to svrhu vabijo se vsi ljubljanski naročniki telefona k skupnemu posvetovanju, katero se bo vršilo dne 31. t. m. ob 8. zvečer v malo dvorani hotela »Union«. — Več naročnikov.

— Nov sneg smo dobili včeraj in danes. Mede neprenehoma.

— Umrl je v deželnici bolnici 18 let stari sin učitelja gospoda Jeršeta.

— Dr. Oražem je bil včeraj na glavi operiran. Operacija se je posrečila.

— Židje na trgu. Prejeli smo sledčega dopis: Gospod urednik, brali smo popravek gospoda Župana Hribarja v Vašem cenjenem listu. Gospod Župan pravi, da ni res, da so židje na trgu dne 18. t. m. postavljali svoje kolibe na najlepših prostorih in trdi dalje, da se prva vrsta smatra za najboljši prostor in da se je ta oddal domaćim prodajalcem in sejmarijem.

Gospod urednik, poglejmo si ta prostor in ceno, koliko je vreden. Ozirati se je v prvi vrsti, da je poleg tega prostora prometna cesta za vozove in tramvaj. Ljudstvo, kupuje občinstvo, kolikor ga pride v smeri od stolne cerkve, zavije večinoma v sredino med kolibe,

ker se ne mara izpostavlja pehanju, posebno ako se srečata dva voza ali voz s tramvajem. Občinstvo, ki pa prihaja iz šolskega drevoča ali čez Franc Jožefov most, to pa pade naravnost med kolibe židov. Sploh je pa glavni trg, oziroma promet pri mesarjih v drevoču in pri ženskah, ki prodajajo jestvine. In v neposredni bližini so ravno židovske kolibe. Tudi poštna filialka v Mahrovih hiših pride v

poštev, kajti, ako kdo hoče kaj oddati na posto, mora se v pravem pomenu besede preniti skozi čutiske kolibe. Na predzadnjem sejmu se je pripetilo, da se je odkazal domaćemu obrtniku prostor, da ko ga je prijatelj iskal, ga sploh ni našel. Tudi si pa znajo židje z upitem in sploh umazano reklamo privabiti občinstvo, ker domaćini tega ne moremo storiti. Oglejmo si, kako je n. pr. drugod: Eden naših sejmarijev je prišel v Celje ter je prosil policaj na prostor. Ta ga je najprvo vprašal, akoravno v slab, vendar v blažen nemščini: Von wo sind Sie? Sejnmar mu odgovori da iz Ljubljane. Policaj mu odkaže prostor, o katerem je sejmar takoj vedel, da ni ondi sploh nobenega prometa. Nato je prosil policaj, ako bi ne mogeče, da bi se mu odkazal boljši prostor. Policaj se zadere nad njim: »Wenn Sie nicht wollen, gehen Sie wo Sie gekommen sind.« To je bil konec. Tako se postopa drugod. Pri nas je narobe. S policijskimi organi se itak razumemo, vendar tuje — žide ne ozimerjajo policaj, marveč narobe: židje opsujejo policaj. Vsaj se vidi kako se krivijo židje, ko se pobira »štandnina«. Domaći odda brez ugovora sveto, žid pripoveduje, da ni nič zaslužil, da mora še doplačati itd., potem pa se gliha. Tako

sl Hrvatski resolucionari v stiski. Danes nam došlo »Hrvatsko Pravo« priobčuje na čelu lista z debelimi črkami naslednje za »objubljeni resolucionari v njih «uspehe» velezanimive stavke: Gdje je reforma tiskovnog zakona? Odbor u Zagrebu sgotovio je osnovu već prije više mjeseci, te ju poslao kralju na sankciju. Ali osnove još danas nema nazad u Zagreb. Gdje je zaostala? Možda u Pešti? Za što se laže, da je već predsankcionirana i da bi ju sabor mogao odmah prihvati?! Što je s drugim ustavnim reformama, koje još nisu poslane ni na predsankciju? Kad će onda ove doći pred sabor, kad moramo tako dugo čekati na reformu tiskovnog zakona?

sl Obstrukcija v hrvatskem saboru Starčevičanci nadaljuje. Predvčerajšnja seja je trajala do 3. ure zjutraj. Včerajšnja seja je trajala le malo časa.

sl Umrl je v Semilu oče načelnika mladočenskega kluba dr. Kramača, stavbeni mojster Peter Kramač, star 73 let.

sl Jugoslovanska umetniška razstava. V nedeljo, 29. januarja, so otvorili v Belgradu jugoslovansko umetniško razstavo, katere se je udeležilo 11 slikarjev in en kipar. Vsi ti so tisti, ki so se odcepili od »Lade« in osnovali svojo »Jugoslovansko umetniško kolonijo«. Od Slovencev so razstavili Jakopič, Grohar in Jama, od Hrvatov Meštrovič, Vidovič, Rački, Krizman in Kotmarić, od Bolgarov karikaturist Božinov in portretist Mihajlov, a od Srbov Vučetić in Nadežda Petrović. Razstava se vrši v prostorijah »Narodnega muzeja«. Otvoril jo je v kraljevem imenu prestolonaslednik Jurij v navzočnosti raznih uglednih osebnosti. Kralj je bolan.

Razne stvari.

Dr. Luegerju se je ponoči zdravje zopet nekoliko poboljšalo, vendar ga zdravniki ne puste iz postelje. Ako ne nastanejo kakne komplikacije, se poda dr. Lueger 2. marca v Monte Carlo. Vzrok ponovljeni bolezni je, ker se dr. Lueger ni oziral na zapovedi zdravnikov o hrani.

Mraz. Iz Amsterdama poročajo, da je včeraj deževalo. Boje se, da izstopi reka Ybbs in hudourniki. — S Solnograškega poročajo, da je ležal sneg 1 m visoko, včeraj je napočilo južno vreme. Male žeženice so prenehale voziti že v ponedeljek. — Pri Obertilliachu na Tirolskem je uničil snežen plaz dva gozda in odnesel neko bajto. Na Tirolskem je včeraj močno snežilo. Vlaki imajo znatne zamude. Ponočni brzovlak Kufstein-Ala je občital v Hallu. Pri Siliano je poškodoval snežni plaz gozd. Med Blombergom in Št. Gilgenom je sedem sneženih plazov onemogočilo železniški promet. — V Črnigori so imeli včeraj 23° C pod ničlo. Skadarsko jezero je zamrznjeno.

Zdravnika umoril je v Londonu tramvajski izprevodnik Bell, ki je lani poročil proti volji njenih starišev mlado, premožno dekllico. Bell je mislil, da je zdravnik vzrok ženine smrti in ga je umoril.

Stavka šolarjev. V neki budimpeštanski ljudski šoli stavkajo učenci, ker je voditelj zaprl nekega njihovega tovariska. Stavkujoči pravijo, da mora biti ta učitelj prestavljen, sicer ne pridejo v šolo.

Nad 100 Kitajcev utečilo. Iz Honkonga se poroča, da se je ondi vsled velikega viharja potopilo okoli 50 kitajskih ladij. Nad 100 Kitajcev je utečilo.

Na južni zemeljski tečaj odplošje ekspedicijo Belgija. Načrt izdela belgijska znanstvena komisija.

Pozno sta se našla. Neka 72-letna gospa se bo peljala iz Anglije te dni v Avstralijo, da poroči tam tistega, ki ga je imela najprej rada. Od takrat je poteklo že petdeset let. Ženin je vdovec po četrti ženi, a nevesta vdova po tretjem možu.

RUSIJA.

Cel kazaški polk dezertiral. Tatarski general Enšu v Kirinu poroča, da je v Čangčuju utaborjeni kazaški polk dezertiral ter vzel seboj brzostrelne topove. Polk pleni po Mongoliji.

Preiskave glede na atentat na Stolypina. Preiskava o bombnem atentatu na letovišču min. Stolypina je dognala, da sta atentat povzročila Tarentijev in Klimov, ki bosta te dni sojena.

Častniki Nebogatovi. Celi ruski častniški zbor bojkotira častnike Nebogatova, ki so ubogali povelje admiralo ter se Japoncem udali. Sodišče jih je sicer oprostilo, vojaška oblast pa dela na to, da se častniki odpustijo iz službe.

Telefonska in brzojavna poročila. MANIFESTACIJA OB SANKCIJONIRANJU VOLIVNE REFORME.

D u n a j , 30. januarja. Dunajski občinski svet je povodom sankcijoniranja volivne reforme sklican jutri na izredno sejo.

POLONYI DEMISIJONIRAL. Budimpešta, 30. januarja. Polonyi je danes Weckerlu izročil svojo pismeno prošnjo za odstop.

PREGANJANJE SLOVAKOV. Budimpešta, 30. januarja. Dne 19. februarja se vrši v Požunu obravnavna proti Martinu Albiniju, katerega dolže, da je hujškal v listu »Lidove Noviny« proti Mažarom.

REVOLUCIJONARNI OKLICI V ODESI. O desa, 30. januarja. Po mestu so razširjeni oklici, ki pozivajo, naj se vse ladje poženjo v zrak in kapitajni pomore.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

VELIKA NESREČA V RUDNIKU. Saarbrücken, 30. januarja. Danes so spravili iz rudnika zopet 75 mrtvih in 25 ranjenih rudarjev. Trupla so v takem stanju, da ni mogoče dognati, kdo so ponesrečenci. Vseh mrtvih je doslej 158.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR. Berlin, 30. januarja. Nemški državni zbor bo najbrž sklican že 19. februarja, kakor piše Vossische Zeitung.

REAKCIONARNA NAMERA NA NEMŠKEM. Berlin, 30. jan. Vlada že delčas premišljuje, kako omejiti »vpliv« parlamenta. Najprej je hotela na kak način odpraviti splošno in enako vol. pravico, sedaj pa namerava predlagati, naj se izvolio v državni zbor stavnovski zastopniki in kurije iz posameznih deželnih zborov in trgovskih ter industrijskih zbornic.

UREDBA BOGOSLUŽJA NA FRANCOSKEM.

Rim, 30. januarja. »Osservatore Romano« priobčuje sledeči komunikat: V svoji zadnji konferenci so francoski škofo sklenili sestaviti pogodbo po pravilih državljanškega zakona, katero bodo škofo in duhovniki po celi Francoski predložili županom in prefektom. Pogodba bo cerkve zagotovila duhovski oblasti v bogoslužne namene. Ako pogodba ne sprejmejo civilne oblasti po celi Francoski v vsakem okraju, jo bodo škofo revocirali tudi tam, kjer jo bodo sprejeli.

PRIPOVEDKA O BOMBI V SRBSKEM KONAKU.

Belgrad, 30. januarja. O eksploziji bombe v srbski kraljevi palači se razširja tale vest: Prestolonaslednik je povabil k sebi več častnikov z njihovimi »damami«. Med zabavo je razpočila bomba, katero je prestolonaslednik sam napravil, da malo prestraši veselle goste, ki so res zbežali na vse strani. Drugi zopet menijo, da se je po nesreči vnel lovski prah.

SNEG V ČRNI GORI.

Cetinje, 30. januarja. Tu je padel velik sneg. Mraza je 23 stopinj C. Skadarsko jezero je zamrznilo.

METEREOLOGIČNO POROČILO.

D u n a j , 30. januarja. Padavina, temperatura malo izpremenjena.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 746,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetar	Nebo	Padavina 24 urah v mm
29. 9. zveč.	728,9	-11	sl. jzah.	obl.		
30. 7. zjutri	722,8	-6°	sl. jzvzh.	sneg	3,0	
30. 2. pop.	719,8	11	sl. szah.	"		

Srednja včerajšnja temp. - 3,4°, norm. - 1,9°.

Hiša s sadnim vrtom

pri državni cesti se pod ugodnimi pogoji prodaja. — Več se pojde pri Ivan Tischler-ju, Vrhniku. 150 3-3

Hiša na prodaj!

Iz proste roke, pod zelo ugodnimi pogoji, obstoječa in 3 sob, kleti, kuhinje, sušilnice za meso, veliko šupo, prostoren zasajen vrt z zemljivoj. Ves svet meri približno 780 kvadratnih sežnjev. Cena 8000 K. Natančnejša pojasnila daje Ludovik Kotnik, Opekarska cesta št. 36, v Ljubljani. 2761-9

Kot kontoristinja

v kako trgovino, ali kot c. kr.

poštna praktikantinja

želi vstopiti gospodična, ki je dovršila 5 ljudskih in 3 mešanske šole, večja slovenskega, nemškega in laškega jezika. — Naslov M. M. v Trnji pri Št. Petru na Krasu. 155 3 3'

A. Nicelich

župnik v St. Luciji pri Alboni, Istra, je ozdravil svojo devetletno bolezen v želodcu z vporabo

želodčne tinkture

(tudi odvajalno) lekarja Piccolli v Ljublj.

1 steklenica stane 20 vin. 245 l d

12 steklenic z zavojem K 270

24 " " 512

70 " " 14—

Zunanja narocila izvršuje najtočnejše lekar Piccoli v Ljubljani, Dunajska cesta.

Nadinženir Fran Žužek

naznanja, da se je s svojo

tehnično pisarno

preselil v Šelenburgove ulice št. 3.

175 3-3

Razglas.

Št. 242.

Radi oddaje zgradbe dvorazrednega šolskega poslopja v Valti vasi vršila se bode

dne 28. februarja 1907 v občinski pisarni v Kandiji

z zmanjševalna dražba s

n sicer s pričetkom ob 9. uri dopoldne; do iste ure se bodo tudi sprejemale pismene, z 1 K kolekovane ponudbe. Dotične načrte, troškovnik in stavbene pogoje si vsakdo lahko ogleda v navadnih uradnih urah pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Rudolfovem.

Preračunjeno je:

1. Dninarsko in zidarsko delo na	13.851,52 K
2. Tesarsko delo na	3.183,01 "
3. Kleparsko delo na	386,83 "
4. Dobava železnine na	1.178,20 "
5. Mizarsko delo na	2.029,—" "
6. Ključavničarsko delo na	1.231,—" "
7. Pleskarsko delo	487,39 "
8. Krovske delo	613,65 "
9. Slikarsko delo	75,78 "
10. Steklarsko delo	399,62 "
11. Pečarsko delo	1.020,—" "
12. Šolska oprava	1.444,—" "
13. Kapnjica	1.200,—" "

185 2-1

Skupaj 27.100,—" K

Ponudbe se lahko stavijo za skupno delo ali pa za posamezna dela. C. kr. okrajni šolski svet si pridržuje izberi med ponudbami brez ozira na višokost taistih.

C. kr. okrajni šolski svet Rudolfov,

dne 24. januarja 1907.

Lepakopalna bana

postelja (Tafelbett) ter nekaj slik in še drugo se poceni proda

Subiceve ulice št. 5, 3. nadstropje
176 nasproti muzeju.

Stanovanje,

obstoječe iz 4 sob, kopalnice in pritiklin se odda takoj. Pojasnila daje iz prijavnosti V. Bann, kolarski mojster, Dunajska cesta.

186 1 1

Izjava in priporočilo.

Hčerka podpisanega, Ivana Frančiška, je bila lani v decembru zbolela na očeh ter dobila temno-rdeče oči. Po preteklih petih dñi je jela rabiti na priporočilo takozvano Šoketovo vodo iz Črnuč pri Ljubljani. Deklici je čez 3 dñi takoj odleglo in se sedaj brez zdravniške pomoči veseli popolno zdravih oči. Dolžan sem priporočati to sredstvo iz

Knjževnost in umetnost.

* Krasna slika Ivana Tišova: »Bogočastje« izšla v izvrstni reprodukciji. — Znani hrvatski umetnik Ivan Tišov je spojil dve ideji versko čustvo in versko moč v svoji krasni sliki »Bogočastje«. Na eni strani velika in krepka ideja, vodnica božjega nauka na zemlji, a na drugi čista harmonija nebeskih sier. Na eni strani oni ljudje, ki so vedeli, vsled svoje krepke in neomahljive vere v Kristovu nauku, da vladajo le ti nauki ves svet in ki so s svojo besedo in uzornim življenjem in s svojimi deli živeli samo tem naukom in se odrekli vsem nasladam tega sveta; a na drugi strani neizmerna ljubezen do božanstva, čista kakor eter. A v sredi prestol božji. In na tem prestolu Marija, blažena devica in mati božja z malim detetom v naročju, milostna svetu — a blažena v nebeskih višavah. In zdi se, kakor da odmeva iz grl teh ljudi in nadzemeljskih bitij en sam glas, spočetka tih, a vedno krepkej, nalik velikemu šumnumu koralu, v slavo blažene device Marije, božje mater. Iz njenih lic odseva božja sreča. Poteze na njenem obrazu so nekako spojene v iskreno, vročo molitev k Bogu Očetu, za vse človeštvo, za vse, grešnike in za pravičnike, da prvim odpusti in, da poplača vse za večnim veseljem. V svoji ljubezni do človeškega rodu, dviguje malega božjega Sina — rešitelja in zveličarja sveta. Starček sv. Ambrožij kleči pred prestolom, kadi s kadilom, a njegova ustna šepečejo molitev, veliki slavospev, vse ono, kar je ta veliki in slavni cerkveni očak govoril, delal in trpel v slavo živemu Bogu. Poleg njega stojita sv. Pavel in sv. Katarina. Obadvaj se zdita, kakor bi hotela nekaj govoriti in poklekni pred zlati prestol, ki je prepleten z dragocenimi prepogrami in položiti preden svoje srce in dušo — vendar molčita, ker zanja govor eden izmed največjih in najzaslužnejših cerkvenih očakov. In molče klonita glavi, zatopljeni v pobožno premisljevanje. Prekrasno lice sv. Katarine je kakor izmučeno — pravi mučeniški obraz — in zdi se, da je popolnoma zatopljena v ta veliki in svečani trenutek. Roke ima položene na onem velikem kolesu, ki jo je mučilo, a na nje prsih leži velika palmodva veja — znak zmage in slave. A sv. Pavel — ta svetnik, poln žarkega temperamenta in navdušenja se zdi, kakor da hoče potegniti svoj meč — vojak se oživilja v njem — in oditi tja med pogane, da osveti smrt te velike mučenice. Glavo ima sklonjeno, kakor da pričakuje zapovedi, da kot vojščak križa Kristusovega ostavi to sveto mesto in da se vrne, izvršiši osveto nad sovražniki svetega nauka Kristusovega. Ali kakor da bere iz mirnega lica matere božje, iz onega vedrega ličica božjega sina, ali iz lica sklonjenega starčka sv. Ambrožija, globoko zatopljenega v molitev, one velike, pomirljive besede: »Ljubite vse narode ...« Pa glej, nebesa so zaredla, mali oblaki so se pozlatili in zdi se, da odmeva iz modrilih nebes glas zvonov vedno glasneje, jasneje in mileje: angeliski pozdrav. In sedaj pokleknejo ljudje na zemlji, da tudi oni, kakor angeli, zapojo na glas veličastno pesem v slavo blažene device, matere božje. In angela naslonita glavo ob glavo. Zlata in temna njuna krila se dotikajo in glasovi nedolžnih grl zatrepetajo, kakor njuni lasje in krila liki valovi harmonične, božje in Marijine pesmi. In glas angelško zvenečnih gosil se dviguje nežen, kakor petje slaveca. Na gosil svira angelj, z rdečim cvetjem ovenčan. In zdi se, da se dvigajo nebesa, da se dviga prestol božji in one kamenite stopnje, a vse v odsevu zahajajočega solnca, in harmoniji pesmi in glasov, v dišavi kadila — in tam visoko gori so čiste duše, kjer je večni mir in ljubezen, kjer je božji prestol matere božje in rešitelja in zveličarja sveta. V tej sliki se vidi vsa globoka vera in versko umevanje profesorja Tišova. Ljubkost občutka, ki je v vsaki religiozni sliki posebno potrebna, je tudi tu izražena v prekrasnom licu Marijinem, in katerega je znal umetnik vlti vso melkovo občutkov in ves verski ponos. Blagi mir, ki odseva iz slike, povečuje še vtič, ki ga napravlja slika na vsako krščansko srce. To sliko je naslikal profesor Ivan Tišov na Dunaju za svečanostno dvorano oddelka za uk in bogočastje, in dobil prvo nagrado. Na tej sliki, ki je posebno za reprodukcijo slikana so narejene neke male izpreamembe. No kolikor v teh izpreamembah, toliko se vidi v tehnični izvršitvi, da je veličastno delovanje svoje umetniške izkušnje čim bolje uporabi in izrabiti. Baš s to sliko je profesor Tišov pokazal, da je dozorel in gotov umetnik. V njegovi tehniki se opaža sigurna in krepka dovršenost. Tu ni sled božljivega poskušanja. Njegova slika je, kakor starhi mojstrov umetniške epohe, v koloritu bogata in bujna. Tišov je tako uporabil za to i hrvatsko narodno ornamentiko, i v olejševi na prestolu in v slikanju preprog, hrvatske narodne motive; to je prvič, da je naslikana religiozna slika ne samo s hrvatsko roko, temveč tudi okrašena z lepim umetniškim delom hrvatskega naroda. Slika »Bogočastje« je izdelana na najdovrsenejši način. Prof. Tišov je potrdil, da je ta reprodukcija popolni odsek njegovega originala. Dolžina — ali širina — slike je 95 cm, a višina 56 cm. Okvir je temno pozlačen (antique); širina okvirja je 13 cm. Slika z okvirjem vred stane 50 kron, — v mesečnih obrokih po 5 kron; za gotov denar je 10 odstotkov popusta in se dobiva pri začetniku in izdajatelju Peter Nikoliču v Zagrebu. — Priporočamo slovenskemu občinstvu, da si nabavi to res lepo in ceneno sliko, ki bo kras vsaki sobi.

* Domača umetnost. Slikar gospod Matija Bradaška iz Kranja je napravil umetniško dovršeno podobo sv. Družine za župno cerkev v Svibnem. Okvir pa je krasno izrezal znani podobar gospod Janez Vurnik iz Radovljice.

* »Zora«, glasilo katoliško-narodnega dajaštva. Urednik M. Bažič. »Zora« izhaja vsak mesec 20, ter stane celoletna naročnina 3 K., zadajke 2 K. — Vsebina 4. številke, XIII. letnika: Ivan Dolenc: Dajaštvo in protialkoholno gibanje. — L. Lénard: Naše gorie! — Jo. Prevrat: Važni točki dajaškega vprašanja. — (Konec.) — N. S.: Pomen tujih jezikov in narodna zavest. — Zorislav: »Krst pri Savici« v pogledu na celostnost Prešernovih poezij. (Dalje.) Glasnik: Podporno društvo za slovenske visokošole v Gradcu. — Iz »Zarje«. — Listek.

Slovensko gledališče.

Če se ozremo po slovanskem jugu in njegovih gledaliških odrih, lahko s precejšnjim ponosom trdimo, da naš slovenski oder ni med zadnjimi. — Posebej imamo v mislih opero, kakoršne navzlic vsi bogati subvenciji ne zmore niti Zagreb. Če bi šteli vse opere, počenši od skromnega začetka z opereto »Mesečinom«, operami »V vodnjaku«, »Miklavž« in mnogo manjših del, pa do največjih in težkih del raznih narodov, ki smo jih čuli na slovenskem odu, bi bilo to število jako častno. — Danes lahko trdimo, da poznamo po večini glasbenike vseh narodov romanskega, germanškega, osobito pa slovanskega plemena. — Med operami, ki smo jih čuli do zdaj, zavzemajo glede prijetnosti za uho zbog svoje melodijoznosti odlično mesto Donizettijeva »Lucia di Lameroor.« A čudo! Ti glasovi so nam že znani. — Ali ni nastop Lucie v II. sliki zelo enak Leonorinemu v »Trubadurju? In lepa aria Edgardova v zadnji sliki. — ni li slična Manricovemu strettu, vsaj deloma in pa spenu v predzadnjem aktu »Trubadurja?«

Sorodnost je očvidna in morda baš zato opera posebno ugaja. No pa z vprizoritvijo smo bili zadovoljni. Včeraj so bili vse pevci pri dobrem glasu, posebno g. Skalova. Njen nastop v predzadnjem dejanju lahko nazovemo mojstverski posebno tudi v igri, ker izražati v dejanju čut in vzdržati se na višini v pevskem oziru, priča o istinitem umetniškem daru. — Z veseljem smo poslušali njeno lepo intonacijo, ko se je z uspehom kosala z orkestrom, in s pravo lahkoto obvladala vse koloraturne težkoče.

Baritonist g. Oufednik se je še vedno pokazal kot pevec posebnih vrlin; — tako tudi v tej operi. Njegov lord Henrik bi delal čast marsikateremu odu. Poleg njegovega sonoratega glasu, prijetno donečega v vseh legah, ugaja v obče tudi njegova mirna igra. — Prav posebno dober je bil g. pl. Rezunov, česar na stop v zadnjih dveh prizorih je bil prav imponent. Njegova partija je velika in težka, a z rutino pravega pevca jo je pel z čutom in toplim izrazom, da je bilo veselje. — G. Bettetto je od ene do dne popolnejši. Zboru se ne da ničesar očitati; bili smo zadovoljni. — Režija je bila dobra in točna. — Orkester je bil v predigrji II. prizora vrlo dober, zlasti so prijetno doneli zvoki harfe. — Summa summarum: opera je prav dobra, prija v vsakem oziru in je vredna, da se čuje večkrat.

Izpred sodišča.

Krivo pričevanje pred sodiščem. Matevž Tičar, posestnikov sin iz Preddvora, se je dne 4. novembra m. l. precej pijan z odprtim nožem v roki vrčal domov. Srečal je Andreja Polajnarja, kajžarja sina in hlapca Jakoba Šavsa ter se zaletel vanja. Polajnarja je zgrabilo jezo in brenil je Tičaria z nogo v trebuh, da je ta padel na tla in zbog bolečin in svoje pijanosti obležal na cesti. Drugi dan mu je trebuhan zatekel in se mu jed uprla. Vest, da ga je Polajnar obreal, se je hitro raznesla. Polajnar se je tega prestrašil in se poravnal s Tičarjem za 20 kron. O tem so tudi izvedeli orožniki in zadevo naznani c. kr. sodišču v Kranju. Pri prvem zaslišanju je Tičar krivo pričal, da ne ve kako je zadevno noč hodil domov in da je mogoče, da je v pijanosti sam padel. Pri drugem zaslišanju je pa na Polajnarjevo prigovarjanje zopet krivo izpovedal, da mu je dal Polajnar par klofut, na kar je on na stran stekel in v pijanosti padel. Isto noč, ko je Tičarja sunil, imel je Polajnar revolver pri sebi, ter v Mačah oddal iz nega par strelov. Orožniki so tudi to naznali. Ker bi bil rad tudi to potlačil, pregovoril je Jakoba Šavsa, da je pri glavni obravnnavi proti Polajnarju krivo pričal, da med tem časom, kar je bil on zraven, ni sterjal. Pa tudi Mario Bohinc je zapeljaval h krivemu pričevanju, rekoč, da naj izpove, da je slišala strelo, da pa ona ne ve, kdo da je strejal. Obdolženci vsega tega ne tajijo. Polajnar bo zato sedel pet mesecev, Tičar dva meseca in Šavs 6 tednov in ječi.

Surovi mož. Jože Dobravec, drvar v Koprniku, je znan kot silovit človek, tako da se ga žena in otroci boje ter morajo dostikrat iz hiše pobegniti in zavetišča iskati pri sosedih. Dne 7. t. m. je bil Dobravec malo pijan. Grozil je svoji ženi in njenim otrokom iz prvega zakona, da morajo vse štirje crkniti, pri tem jim pa kazal nož. Še vpričo orožnika je te grožnje ponovil. Nato se je obrnil proti razpelu in Bogu preklinal. Dobravec večinoma mu podstikna hudodelstva taj. Za kazen je dobil tri meseca težkeje ječe.

Nasledki pozabljivosti. Dne 16. oktobra m. l. je prišel hlapec Jakob Juvan s Friškova v Ljubljani v Kisovčeve gostilno v Jesenicah, kjer je prenočil in drugo jutro odšel, ko je izpel frakeli žganja. Po njegovem odhodu je zapazil gostilničar, da mu je izginila na mizi ležeča žepna ura z verižico. Juvan priznava,

da je vzel uru, taj pa, da jo je ukradel. On pravi, da ko je šel iz omenjene gostilne na delo, ter privezoval žico na brzozavne droge, zapazil je, da ima dve ure. Ker je bil v gostilni precej pijan, misil je, da je svojo uru vzel ter je to storil le pomotoma. Ker od dela ni smel stran, zavil je tujo uru v ruto in jo spravil pod grm, da bi jo nazaj oddal, a je kmalu nato prišel orožnik in ga ovadil. Sodišče ga je oprostilo tatvine.

Gospodarstvo.

g Kako pripraviti les, da je dober za stavbo in orodje? Skoraj čudna je razlika, kako ene vrste les ima tako različno trpežnost.

Kdor se tega ni izkusil ne verjame. Tega ne uči toliko znanost, nego več izkušnja. Poslušajmo torej, kaj nam o tem govorijo priprosti kmet in po njegovih besedah šele sodimo: Splošna sodba je, da najboljše je sekati les za stavbe v pozni jeseni in v času hude zime. Takrat namreč vsa snov narave nekako stoji in drži svojo trdnost. Tedaj je čas najbolj pripraven za napravo lesa za dotično porabo. Toda s tem ni rečeno vse! Da bi se le drevo posekal, oklestilo in morda še razrezalo v primerno dolgost; to še ni vse! Treba je deblo koj razcepiti ali razrezati v potrebine kose, to pa kaj sveže dati na zrak, da se lepo suši. Najboljše je, da se kosi debla naslonijo ob solnčnem kraju zida ali shrambe, kjer stoeč, se kosi posamezno bolje suše. Sedaj pa je treba pomniti, da je treba lesu skorjo blizu do na pol obsekat, kar je v vzdržljivosti lesa poglavitna reč. S tem se les pravilno suši. Ce je skorja vsa odsekana, se les prenaglo suši in silno razpoka; še slabše pa je, ako skorja ni nasekana. Od tam namreč izvira najprej trohoba, katera je pač največji sovražnik lesa. To velja o lesu za orodje. Ako pa hočemo pripravljena in trpežnega lesa za stavbe, posekajmo drevesa v imenovanem času, pa ga ne pustimo v gostem gozdu, temveč debla spravimo na zračen in solnčen kraj. Ondi, ce ni mogoče les primerno obsekat, pa ga površno samo skorje obrešimo. Pomniti je treba, da debla morajo ležati podložena precej od tal, za dalje časa ohranjena pa primerno pokrita. Zrak mora priti do lesa, sicer pride trohoba, torej treba skrbeti prvemu na njegovo mesto. Ako hočemo torej napraviti les trpežen, moramo ga ob pravem času sekati, spraviti na zračen kraj, ga primerno obsekat, pokriti in tako ohraniti do porabe. Le tako nam bode les v resnicu služil prav, ker bode trpežen in dolga leta vstrejan. Pohorski.

Kletarski tečaj meseca februarja. Ako se zglaši zadostno število (vsaj 15) vdeležencev, priredi podpisani od 19. do 21. t. m. se en trodnevni kletarski tečaj. Kdor se ga misli udeležiti, zglaši na se vsaj do 10. februarja pri c. kr. vinarskem nadzorniku B. Skalickyju v Rudolfovem. Z odličnim spoštovanjem c. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky.

Nova obrtna zadruga. Dne 28. t. m. vršil se je v prostorih pri »Črnem orlu« na Vrhniku ustanovni shod obrtne zadruge, oz. občni zbor zadruge »Edinost« za sodni okraj vrhniški, Sklenilo se je: 1. Razpust zadruge »Edinost«; 2. Ustanovitev nove obrtne zadruge, ki naj obsegata vse rokodelske in dopuščene obrti, razen gostilničarjev in trgovcev. V to svrhu izvolil se je pripravljalni odbor 10 članov z načelnikom g. Ivan Ogrinom. Da zadruga ne prične takoj z delovanjem, je vzrok, ker v kratkem dobimo nov obrtni red. Odboru se je naročilo potem takoj sestaviti nova pravila na podlagi novega obrtnega reda. Shod je bil precej dobro obiskan ter je prišlo veliko obrtnikov tudi iz Borovnice in Horjula. Shoda se je udeležil poleg vladnega zastopnika tudi zadružni instruktor g. dr. Blodig iz Trsta, ter je v kratkih, jedernatih besedah očrtil pomen obrtnih zadrug.

Novice iz Križev pri Tržiču. Zgradba elektrarne gosp. barona Bornha v Križah pri Tržiču pridno napreduje. Postavljajo se koli in napeljuje žica. Upamo, da bo elektrarna kmalu dodelana.

Tat v cerkvi. Pretekli teden imeli so tatu v farni cerkvi v Križah pri Tržiču. Tat je pri velikem oltarju pri nabiralniku hotel razbiti ključavnico, pa ga je cerkvenik slišal in ga je odpodil.

Pretep na plesu. V soboto zvečer 26. t. m. je bil ples v gostilni g. J. Zupana kjer so se vročekrvneži nekaj stepeli a ni bilo hudega. Pri nas plešemo prav pridno vsako nedeljo na Pristavi v gostilni g. P. in kakor govore brez licence. Ce je res, ne vemo.

Voltive in naše društvo. Bliža se čas novih volitiv. Liberalci ali kakor se imenujejo »naprednjaki« so že pridno na delu. Pridno hodijo po gostilnah in po zasebnih hišah, to je gotovo da ne za drugo nego radi agitacije za prihodnje volitve. Možje S. L. S. pa drže roke križem, ravno tako naše »Katol. slov. izobraževalno društvo« spi mirno spanje, saj niti občnega zaborava ne skliče. Naj bi priredilo kako predavanje, ki bi bilo tako potrebno! Možje pri društvu vzbudite se, da ne bo prepozno!

Lepo stanovanje
s 3 ali 4 sobami ter pritiklinami v I. nadstropju se odda za majski termin.

Več se pojave pri **D. Rovšek-u**, fotografu v **Kolodvorskih ulicah**

št. 35.

181 3-2

400 104-98

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča

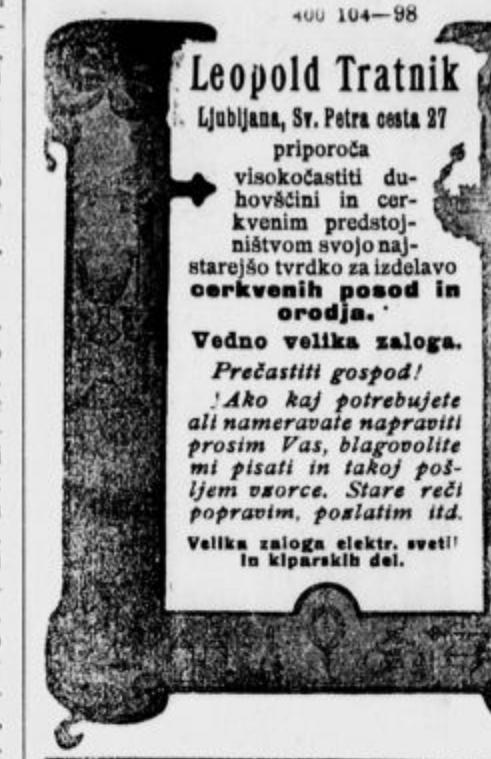
visokočastiti duhovščini in cerkevnim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebuješ ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj posljem vso. Stare reči popravim, poslatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kliparski del.

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnez

le iz kranjskega lanenega olja
1619 100-52 prodaja

Adolf Hauptmann
v Ljubljani
prva kranjska tovarna oljnatih barv
firnežev, lakov in steklarskega kle-
ja. Največja zaloga
karbolineja in gipsa.

Najcenejše dežnike in soinčnike domačega izdelka

priporoča uradniškim rodbinam

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Pred Škofijo štev. 19 — St. ri trg štev. 4
Prešernove ulice štev. 4. 163 5-2

■ Popravila točno in ceno. ■

Društveni govornik.

Na razna vprašanja naznanjam, da Društvenega govornika ne moremo posebej oddajati ter ga razpoložimo le kot prilogo »Duhovnemu pastirju«. Celotna naročnina na mesečnik s prilogom znaša, kakor znano, 8 K. Istodobno naznanjam tudi, da so star letniki »Duhovnega Pastirja« deloma razprodani in da znižana cena za stare letnike ni več v veljavi. Naročila sprejema »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Knjiga za vzgojitelje mladine.

Pred kratkim je izšla knjiga pod naslovom: »Jugendlehre«. Ein Buch für Eltern, Lehrer und Geistliche von Dr. F. W. Foerster. Pisatelj je sicer protestant, vendar pa vzbuja kaznici sveto za knjigo, dabi isto poštne njegova knjiga tudi med katoliki posebno zanimanje in nudi vzgojiteljem mladine najboljše podatke. Knjiga obsega 724 strani, je krasno prosto. Naročila sprejema »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Sienkiewicz »Jernač zmagoval« in pa znano Ahleitnerjevo povest tirolskega gorskega župnika »Med plazovi« prinaša sedmi seštek »Ljudske knjižnice«, katerega smo ravnonar razposlali in kateri tvori začetek tretjega zvezka »Ljudske knjižnice«. Te dve povesti bota vzbudili splošno zanimanje med slovenskim ljudstvom in smo prepričani, da se bo »Ljudska knjižnica« splošno priljubila. Vsak zvezek »Ljudske knjižnice« je zase celota in se tudi zase dobi. Tako obstoji prvi zvezek iz treh seštekov ter obsega povest: »Znamenje štirih«. Cena celotne povesti 60 h. oziroma s poštino vred 66 h. — Isto ceno in isti obseg ima tudi druga povest »Ljudske knjižnice«: »Darovana«, ki se vrši v dobi slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ta povest tvori drugi zvezek »Ljudske knjižnice«. Kdor želi eno ali obe teh povestij, naj se blagovoli oglasiti in doposlati denar. Kdor pa želi postati s sedmimi zvezkom (z začetkom Sienkiewiczeve povesti) naročnik »Ljudske knjižnice«, naj blagovoli na naslov »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani doposlati plačilo za vsaj deset seštekov »Ljudske knjižnice«, t. j. 2 K 20 h.

Podružnica : v Spljetu. :

Delniška glavnica:
:: K 2.000 000. ::

Za društvene zbore.
Nova zbirka, obsegajoča: 21 moških in mešanih zborov, uredil Matej Hubad, se dobija v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani ter velja 6 K. Na razpolago so tudi posamezni glasovi. Zbirka obsega:

- A. Moški zbori:
 St. 1. E. Adamič: »Franica«,
 » 2. J. Procháška: »Popotnik«,
 » 3. O. Dev: »Na poljani«,
 » 4. J. Procháška: »Pomlad«,
 » 5. J. Procháška: »Moč ljubezni«,
 » 6. J. Ocvirk: »Napitnica«,
 » 7. H. Vogrič: »Pismo«,
 » 8. A. Sochor: »Nočna rosa«,
 » 9. Jelen: »Uliši nas Gospod«,
 » 10. Towačowsky: »Tugospev«.

- B. Mešani zbori:
 » 11. J. Procháška: »Ljubezen«,
 » 12. J. Procháška: »Izpremenjeno srce«,
 » 13. O. Dev: »Zaria«,
 » 14. J. Aliaž: »Jobs«,
 » 15. J. Aliaž: »Domovini«,
 » 16. V. Krek: »Pogovor z domom«,
 » 17. Dr. G. Ipavec: »Pozdrav«,
 » 18. Dr. G. Ipavec: »Lahko noč«,
 » 19. J. Padovac: »Vse mine« (»Moje jutro«),
 » 20. Dr. A. Schwab: »Slanica«,
 » 21. D. A. Schwab: »Vasovalec«.

* Društveni govornik (priloga Duh. pastirja) ima v prvem zvezku štiri v vsakem oziru poučne in vrlo zanimive govore. V prvem govoru »Socialne organizacije prvih kristjanov« I. Podpora blagajna, slika veleučen profesar dr. J. Ev. Krek na podlagi poročil sv. pisma cerkvenih očetov in istočasno poganskih pisateljev organizovano dejansko ljubezen prvih kristjanov pod vodstvom apostolov in prvih škofov. Govor bo povsod vzbujal pozrtvalovalnega apostolskega duha in najizdatnejše priporočal današnje socialne organizacije v sv. Cerkvi. — V govoru »Koristi rajfajznov« dobro pojasnjuje vč. g. J. Traven gospodarski, socialni in naravn pomen imenovanih denarnih zadruž. Članom rajfajznov bo budit govor veselje do varčnosti in dela, nečlanom pa predvsem zmisel za zadružno organizacijo. — V govoru »Domače knjigovodstvo« naš ne-utrudni sociolog dr. J. Ev. Krek podaja navodila za gospodarsko izboljšanje v našem narodu. Ljudstvo naj skrbno zapisuje izdatke za hrano, obliko, stanovanje kurjavo in druge potrebščine. Podatki se bodo potem zbrali, pričebili in na njih podlagi se bodo natančno opisale razmere našega naroda in pokazala tudi pota, kako priti na boljše. Poslanci bodo pa v deželnem in državnem zboru s temi podatki prisilili na pomoč deželno in državo. Jasno je, da morajo z vsebinou tega govora seznaniti voditelj vseh društev svoje člane. — V zadnjem govoru vč. g. Janko Jovan kratko in preglejno opisuje vpliv sv. Cerkve na narodno gospodarstvo. — Navedena vsebina najbolj priporoča »Društvenega govornika«. Naroča se obenem z »Duh. Pastirjem« pri »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* Das soziale Wirken der katholischen Kirche in Österreich. Band IV. Heft 1. D i ö c e s e Laibach. Von dr. Josef Gruden. Laibach 1906. Verlag der Leo-Gesellschaft in Wien. Že v uvodnem članku smo nedavno govorili o pomenu te knjige. Knjiga je zelo natančen pregled in slika socialnega delovanja cerkve na Kranjskem. Pisana je v nemškem jeziku, ker je del. IV. zvezek, obširnega skupnega književnega dela dunajske Leonove družbe, ki naj obsega socialno delovanje cerkve v Avstriji sploh. Za nas je ta knjiga ena najznamenitejših publikacij zadnjih let, nujno potrebna zgodovinarju, vir za nadaljnje študije, za praktično uporabo neoboden pomoček. Uvod se bavi z ustanovitvijo naše škofije, prvo poglavje z verskim življenjem. To je cela vojska molivcev, ki so obenem socialni delavci — mogočen kulture činiteli. 33.138 članov Marijinih družb, 109.200 članov bratovščine sv. Rešnjega Teleusa! Drugo poglavje nudi natančen pregled o vzgojnem delu cerkve na Kranjskem s kratkim zgodovinskim uvodom, 4000 gojencev in gojenim vzdržuje cerkev v lastnih zavodih, od otroških vrtcev počenši do gimnazije. 129.800 krov duhovskih ustanov je omogočilo ustanovitev deželne gluhenemnice, cerkvenih ustanov za dijake pa je 153. Niheti letni znesek šteje 69.600 K., ustanovni kapital je visok 1.392.780 K. Tretje poglavje obravnava o splošni ljudski izobrazbi: o katoliškem časopisu (15 časnikov in revij), izobraževalnih društvi in knjižnicah, o umetnosti in znanosti, ki jo cerkev goji v posebnih društvinah in gmočno podpira. Odlično mesto zavzema tu »Leonova družba«. Četrto poglavje govori o karitativen delovanju cerkve. Cerkvenih ustanov za reweže je 180; letni znesek je visok 39.890 K., ustanovni kapital 797.800 K., denar občinskih ubožnih fondov je iz cerkvenega premoženja. V. poglavje je obširen pregled o socialnem organizacijskem delu cerkve med vsemi stanovi; zadruge, strokovna, rokodelska društva, hranilnice itd. Knjiga bo izvrstno služila apologetu, predavatelju, šolniku, statistiku, celo političkemu uradniku. Za nas pa je ponosna priča naših moči in našega dela. Knjiga velja K 3.40, po pošti 20 v več in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

FERDO PRIMOŽIČ,

mizarski mojster,

Ljubljana, Hilšerjeve ulice štev. 5

izdeluje vsa stavbena in pohištvena dela, oprave gostiln, hotelov in prodajalnic. Priporoča se osobito prečast cerkvenim predstojništvom za napravo spovednic, klečalnikov, klopij in omar za paramente. — Načrti in proračuni brezplačno. Poskrbi vse vrste parkete, deščice za tla, prevzame polaganje istih in poprave starih podov, kakor tudi voščenje in snaženje istih tu in na deleži. Prodaja in posiljanje tudi po pošti domače voščilo (kuhan v sek).

189 10-3

Solidno delo, točna in cena postrežba.

Oglas.

Podpisano društvo išče

izurjenega trgovca

z mešanim blagom, kateri bi prevzel tudi vodstvo gostilne v novo sezidanem Narodnem domu v Buzetu, Istra.

Ponudbe naj se pošiljajo na **Buzetsko družtro za štednju i zajmove** do konca februarja.

172 4-1

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o uspehu nepremočljive masti za usnje

294732-10 „Heveax“

Prospekt pošilja

Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrv.

Glavna zaloga za Kranjsko: Fr. Szantner Ljubljana, Šelenburg ul. 4.

Laborat. Kubanyi v Sisku. Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljem, ker je to najboljše nepremočljivo mazilo za usnje, kar jih poznam. Kamilo Morgan, lovski pisatelj (častni predsed. „kluba strelec“ na Dunaju.)

Izurjena i križev pot

150 cm visok, poprav 250 gld, se proda sedaj za 200 gld. pri

29.7 FRANU TOMANU 12 11

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1. — Od preč. cerkvenega predstojništva pregledan in odobren.

FR. ČUDEN,

urar in trgovec v Ljubljani. Samo nasproti frančiškanske cerkev.

Častiti gg. ženini in neveste!

Največja in najbogatejša zaloga lepih zakonskih prstanov, uhanov s krasnimi briljanti itd.

Lepe stenske ure in budilke, tako lepe in nove oblike.

Največja izbira namizne oprale, nastavkov itd. vpravem srebru in China-srebru. Vse po najnižjih cenah in najlepši obliki.

Na zahtevo veliki cenik s koledarjem in posebej še cenik za China-srebro tudi po pošti franko in zastonji.

Zlata 14 kar. anker rem. ura, bije četrtnike in ure gld. 75.

Ista s trojnim zlatim pokrovom gld. 95.

Sliki enaka 80 g v zlatu težka, s tremi močnimi pokrovi, bije minute, četrtnike in ure, kaže mesece, tedne, dni in luno gld. 230.

Vabi in se priporoča za obilni obisk

131-4

Fr. Čuden,

urar in trgovec na drobno in debelo v Ljubljani samo nasproti frančiškanske cerkev.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

priporoča k žrebanju dne 1. februarja 1907:

Glavni dobitek Frs. 300.000.

„ Lir 15.000.

cele K 35. petinke K 13. gl. dobitek K 600.000.

Turške srečke: kurz K 169.

Srečke laškega rud. križa: kurz K 49.

Promese na drž. srečke iz I. 1860

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po 4%.

Delniška glavnica: :: K 2.000 000. ::

Podružnica : v Celovcu. :

Podružnica

: v Celovcu. :

: Rezervni fond: :

:: K 200.000. ::